

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ
ΚΑΙ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ
ΑΥΤΟΤΕΛΕΣ ΤΜΗΜΑ
ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΟΥ ΕΡΓΟΥ
& ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ**

Αν. Φ.: 63

Ταχ. Δ/ση: Μπουμπουλίνας 20-22
Ταχ. Κώδ : 106 82
Τηλέφωνο : 2131322-362, 363, 368
Fax : 210-82.01.426
Email : atneke@culture.gr

**ΠΡΟΣ: Βουλή των Ελλήνων
Δ/ση Κοινοβουλευτικού Ελέγχου
Τμήμα Αναφορών**
ΚΟΙΝ: 1. Βουλευτή κ. Σωκράτη Βαρδάκη
2. Βουλευτή κ. Νικόλαο Ηγουμενίδη
3. Βουλευτή κ. Χαράλαμπο (Χάρη)
Μαμουλάκη

Θέμα: Απάντηση στη με αριθμό πρωτοκόλλου 1223/10.2.2023 Αναφορά με θέμα:
«Άμεση απόσυρση του νομοσχεδίου που μετατρέπει τα πέντε μεγάλα μουσεία της χώρας
σε Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου»

Σε απάντηση της με αριθμ. πρωτοκόλλου 1223/10.2.2023 Αναφοράς των Βουλευτών κ.κ. Σωκράτη Βαρδάκη, Νικόλαου Ηγουμενίδη και Χαράλαμπου (Χάρη) Μαμουλάκη και σύμφωνα με τα στοιχεία που έθεσαν υπόψη μας οι αρμόδιες Υπηρεσίες, σας γνωρίζουμε τα εξής:

Στις 13.02.2023, υπερψηφίστηκε και έγινε νόμος του Κράτους, με αρ. 5021/2023, το σχέδιο νόμου του Υπουργείου Πολιτισμού και Αθλητισμού με τίτλο «Εκσυγχρονισμός της μουσειακής πολιτικής και ζητημάτων διαχείρισης της πολιτιστικής κληρονομιάς: ίδρυση μουσείων - Ν.Π.Δ.Δ., κρατική ασφάλιση της κινητικότητας των πολιτιστικών αγαθών, δράσεις του Ο.Δ.Α.Π. και του Μουσείου Ακρόπολης, ρυθμίσεις ποινικής προστασίας της πολιτιστικής κληρονομιάς, Συμβούλια του Υπουργείου Πολιτισμού και Αθλητισμού, Μητρώο Προσωπικού Αρχαιολογικών Εργασιών, λοιπές διατάξεις σχετικά με το προσωπικό του Υπουργείου Πολιτισμού και Αθλητισμού και την αντιμετώπιση των συνεπειών της πανδημίας στον πολιτισμό και άλλες επείγουσες ρυθμίσεις».

Σύμφωνα με το άρθρο 3 του νόμου, ιδρύονται πέντε νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου (ΝΠΔΔ), τα οποία αναλαμβάνουν, αντίστοιχα, τις αρμοδιότητες των ομώνυμων μουσείων, που λειτουργούσαν ως διοικητικές υπηρεσίες του ΥΠΠΟΑ: α) το ΝΠΔΔ με την επωνυμία «Εθνικό Αρχαιολογικό Μουσείο», με έδρα την Αθήνα, β) το ΝΠΔΔ με την επωνυμία «Αρχαιολογικό Μουσείο Θεσσαλονίκης», με έδρα τη Θεσσαλονίκη, γ) το ΝΠΔΔ με την επωνυμία «Αρχαιολογικό Μουσείο Ηρακλείου», με έδρα το Ηράκλειο, δ) το ΝΠΔΔ με την επωνυμία «Βυζαντινό και Χριστιανικό Μουσείο», με έδρα την Αθήνα και ε) το ΝΠΔΔ με την επωνυμία «Μουσείο Βυζαντινού Πολιτισμού», με έδρα τη Θεσσαλονίκη.

Τα ως άνω ΝΠΔΔ ιδρύονται ως μορφές οργάνωσης της κρατικής μέριμνας για την προστασία της πολιτιστικής κληρονομιάς της χώρας, μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα και με τους μουσειακούς σκοπούς που ορίζει ο αρχαιολογικός νόμος 4858/2021. Διοικούνται από το Διοικητικό Συμβούλιο και τον Γενικό Διευθυντή, εποπτεύονται από τον Υπουργό Πολιτισμού και Αθλητισμού, ενώ η διαχείριση των οικονομικών τους ελέγχεται από τα Υπουργεία Οικονομικών και Πολιτισμού και Αθλητισμού. Επιπλέον, φιλοξενούν τις αρχαιότητες που εξακολουθούν να ανήκουν στην ιδιοκτησία του ελληνικού κράτους και είναι πράγματα εκτός συναλλαγής. Επισημαίνεται ότι υποχρεούνται να λειτουργούν ακριβώς όπως και πριν τη

ψήφιση του νόμου, αυστηρά εντός των ορισμών του αρχαιολογικού νόμου και της δημόσιας πολιτικής για τον πολιτισμό και για τα μουσεία, όπως αυτή χαράσσεται αποκλειστικά από το ΥΠΠΟΑ, κατά τρόπο ενιαίο για το σύνολο των μουσείων της χώρας.

Οι προβληματισμοί που τίθενται στην αναφορά δεν βρίσκουν έρεισμα στις προβλέψεις του νόμου.

Ειδικότερα, όπως προκύπτει από το άρθρο 8 του νόμου, ο Πρόεδρος και ο Αντιπρόεδρος του Δ.Σ. επιλέγονται από την επιτροπή του ΑΣΕΠ, με την ίδια διαδικασία που επιλέγονται και οι πρόεδροι και αντιπρόεδροι όλων των ΝΠΔΔ της χώρας. Ένα μέλος του Δ.Σ. προέρχεται υποχρεωτικά από έναν από τους Προϊσταμένους των Διευθύνσεων του ΥΠΠΟΑ, οι οποίες είναι αρμόδιες για τις αρχαιότητες και τα μουσειακά ζητήματα. Ένα μέλος του Δ.Σ. υποδεικνύεται από τη Γενική Συνέλευση της Πανελλήνιας Ομοσπονδίας Εργαζομένων (Π.Ο.Ε.), και τρία μέλη επιλέγονται μεταξύ προσωπικοτήτων αναγνωρισμένου κύρους στον χώρο των τεχνών, των γραμμάτων και των επιστημών.

Επιπροσθέτως, επισημαίνεται ότι, σύμφωνα με το άρθρο 13, οι αποφάσεις για το δανεισμό, την εξαγωγή, την παρακαταθήκη ή την ανταλλαγή των αρχαιοτήτων, δεν ανήκουν στις αρμοδιότητες του Δ.Σ. Ορίζεται ρητά ότι για τις αποφάσεις αυτές εφαρμόζονται τα άρθρα 25 και 34 του αρχαιολογικού νόμου, τα οποία απαιτούν απόφαση του Υπουργού Πολιτισμού και Αθλητισμού, κατόπιν γνώμη του Κεντρικού Αρχαιολογικού Συμβουλίου (ΚΑΣ). Το αντικείμενο του νόμου αφορά αποκλειστικά στην αλλαγή της οργανωτικής μορφής των πέντε μουσείων από διοικητικές υπηρεσίες του ΥΠΠΟΑ σε ΝΠΔΔ. Τα ζητήματα του δανεισμού και ανανέωσής του δανεισμού προβλέπονται στον αρχαιολογικό νόμο που ισχύει ήδη από το 2002 (ν. 3028/2002) και κωδικοποιήθηκε πρόσφατα με τον ν. 4858/2021. Στο άρθρο 25 του νόμου 4858/2021 προβλέπεται ότι *«Με απόφαση του Υπουργού Πολιτισμού και Αθλητισμού ύστερα από εισήγηση της Υπηρεσίας και γνώμη του Συμβουλίου μπορεί σε εξαιρετικές περιπτώσεις να επιτρέπεται ο δανεισμός δημοσιευμένων κινητών μνημείων που ανήκουν στο Δημόσιο και βρίσκονται στην κατοχή του, σε μουσεία ή εκπαιδευτικούς οργανισμούς για εκθεσιακούς ή παιδαγωγικούς σκοπούς. Ο δανεισμός σε μουσεία γίνεται υπό τον όρο της αμοιβαιότητας. Ο δανεισμός για παιδαγωγικούς σκοπούς μπορεί να επιτρέπεται εφόσον τα μνημεία δεν έχουν ιδιαίτερη σημασία για την πολιτιστική κληρονομιά της Χώρας. Ο δανεισμός γίνεται για ορισμένο χρόνο που δεν μπορεί να υπερβαίνει την πενταετία και μπορεί να ανανεώνεται με την ίδια διαδικασία.»*. Το άρθρο 13 παρ. 2 ζ) του νόμου 5021/2023 ορίζει ρητά ότι η ανωτέρω διάταξη ισχύει και δεσμεύει τα πέντε ΝΠΔΔ μουσεία. Ο νόμος δεν εισάγει *«μακροχρόνιο δανεισμό»*, όπως αναγράφεται στην αναφορά.

Τέλος, στο άρθρο 5 του νόμου προβλέπεται ότι τα 5 ΝΠΔΔ-μουσεία θα κρατούν, ως δικούς τους πόρους, τα έσοδα από τα εισιτήρια, το αναψυκτήριο και τοπωλητήριο. Τα εν λόγω έσοδα, έως τώρα, εισέπραττε ο Οργανισμός Διαχείρισης και Ανάπτυξης Πολιτιστικών Πόρων (ΟΔΑΠ). Επισημαίνεται ότι ο ΟΔΑΠ αποδίδει στο ΥΠΠΟΑ το 40% των καθαρών του εσόδων. Ακολουθώντας, το ΥΠΠΟΑ διανέμει το 40%, στο σύνολο των αναγκών του, ανάμεσα στις οποίες συμπεριλαμβάνεται και η χρηματοδότηση των περιφερειακών μουσείων της χώρας. Όπως βεβαιώνει εγγράφως ο ΟΔΑΠ, τα έσοδα που θα στερηθεί από τα εισιτήρια, το αναψυκτήριο και τοπωλητήριο των 5 ΝΠΔΔ-μουσείων, ανέρχονται σε ποσοστό μόλις 6% επί των ακαθαρίστων εσόδων του ΟΔΑΠ. Συνεπώς, το ποσό που θα στερηθεί καθένα από τα περίπου 200 περιφερειακά μουσεία είναι το ποσό που θα του αναλογούσε από το 40% του 6%.

Ο μετασχηματισμός των μουσείων σε σύγχρονους και βιώσιμους οργανισμούς θα δώσει το έναυσμα ώστε να μπορέσουν να επιτελέσουν εν τοις πράγμασι το κοινωνικό τους έργο, υιοθετώντας έναν στρατηγικό σχεδιασμό που η σημερινή πραγματικότητα επιτάσσει, προσδίδοντας στα μουσεία θεσμική ευκαμψία, οικονομική αυτοτέλεια και ευελιξία.

Η Υπουργός
Πολιτισμού και Αθλητισμού
ΛΙΝΑ ΜΕΝΔΩΝΗ